

Marja van der Linden-Taal

Weest in geen ding
bezorgd

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

‘Kijk eens aan, een gezonde dochter!’

De vroedvrouw tilde de pasgeborene aan één beentje omhoog. Het meisje protesteerde daar luidkeels tegen, en haar gehuil vulde de hele slaapkamer. Wat een kabaal kwam er uit zo’n klein lijfje!

Met haar andere hand haalde de vroedvrouw haar zakhorloge uit haar schortzak. ‘Tien over vier. Ik zei het, hè, voor vijf uur is het er.’

Vader Westhoek veegde met een vochtig washandje het zweet van het voorhoofd van zijn vrouw. Zijn handen trilden daarbij, en hij keek haar met gefronste wenkbrauwen aan. Tjonge, wat had een vrouw het zwaar tijdens een bevalling, daar had een man geen weet van! En wat had hij zich machteloos gevoeld! Het liefst was hij er helemaal niet bij geweest. Het was ook niet gebruikelijk dat een aanstaande vader bij een bevalling aanwezig was, maar vanmorgen was zijn vrouw zo bang geweest en had ze zich zo aan hem vastgeklampt, dat hij zich had laten overhalen om er dit keer bij te blijven. Maar een dag had hem nog nooit zo lang geleken als vandaag.

‘Gaaf het?’

Moeder Westhoek knikte alleen maar. De bevalling had veel van haar krachten geveergd, maar het gehuil van de baby vervulde haar met dankbaarheid. Bij haar eerstgeborene was dat huilen een tijdlang uitgebleven, en het was zelfs even de vraag geweest of hij wel leefde. Zijn eerste kreetjes waren pas gekomen nadat de vroedvrouw een tijdje met hem bezig geweest was. Moeder Westhoek herinnerde zich nog steeds de angst van die eenzame momenten, en de voorzichtige blijdschap toen er dan toch eindelijk wat geluid kwam uit dat kleine keeltje. Helaas bleek al snel dat die moeizame start niet zonder gevolgen zou blijven: Wijnand, hun oudste zoon, bleek een hersenbeschadiging opgelopen te hebben, en zijn ontwikkeling kwam maar erg traag op gang. Hij was nu zesenhalf en zijn lopen ging moeizaam, en spreken bleek helemaal onmogelijk.

Bij de geboorte van de twee jongens daarna, Johan en Martin, nu vijf en bijna drie, was daar weer die angst geweest, ook al waren die bevallingen een stuk sneller gegaan. Haar angst bleek echter ongegrond, en de ontwikkeling van beide jongens gaf geen enkele reden tot bezorgdheid.

Vandaag was de bevalling weer wat moeizamer gegaan, en hoe zwaarder de weeën werden, hoe meer de angst zich naar voren drong. Daarom was ze blij dat haar man er dit keer bij bleef. Voor haar gevoel had het dit keer ook langer geduurd eer ze kon gaan persen, maar toen ze dat eenmaal mocht was alles snel gegaan, en het meisje was gelukkig ook meteen gaan huilen.

Het meisje! Nu pas drong tot haar door dat de nieuwe boreling een meisje was. Een dochter! Ze was er na drie jongens vast op berekend dat dit weer een jongen zou zijn.

Ze keek haar man aan en glimlachte dankbaar naar hem. ‘Een meisje,’ fluisterde ze. ‘We hebben een dochter!’

Met een wat onhandig gebaar streek hij over haar hoofd. Een man toonde nu eenmaal zijn gevoelens niet zo gemakkelijk in het openbaar. ‘Goed gedaan, vrouw.’

De vroedvrouw had intussen met vaardige handen de navelstreng afgebonden en doorgeknipt. Ze wikkelde het kleine meisje in een handdoek en overhandigde het toen aan de baker die tot nu toe bij elke bevalling geholpen had: vrouw Hikke. Daarna was haar aandacht meteen gericht op de komst van de placenta,

die gelukkig niet lang op zich liet wachten. Toen dat achter de rug was, lachte ze naar de kraamvrouw.

‘Goed gedaan, joh,’ herhaalde ze de woorden van vader Westhoek. ‘En, hoe gaat jullie dochter heten?’

‘Reina Wilhelmina,’ zeiden ze als uit één mond.

‘Mooie namen,’ vond de vroedvrouw. ‘Is ze vernoemd?’

Moeder Westhoek knikte. Ze voelde haar krachten weer terugkomen, en dat kwam vooral omdat ze nu geen last meer had van die akelige angst. ‘Reina naar mijn schoonmoeder, en Wilhelmina naar de koningin.’

De vroedvrouw lachte wat schamper. ‘Mooie koningin, die haar land in de steek liet toen het haar het hardst nodig had!’

Vader Westhoek protesteerde: ‘Als ze hier was gebleven, had ze toch niets voor ons land kunnen doen. Dan hadden de Duitsers haar vast gevangengenomen!’

‘Nou, van mij hoeft ze anders niet meer terug te komen. En ik weet dat er een heleboel zijn die daar zo over denken.’

Moeder Westhoek trok haar man aan de

mouw van zijn overhemd en gebaarde met haar ogen: mond houden! Ze had geen zin in een oeverloze discussie over dat onderwerp.

Toen de Duitsers nu bijna veertien dagen geleden zo verraderlijk Nederland binnenvielen, terwijl ze beloofd hadden de neutraliteit van Nederland te respecteren, was de koningin samen met de regering naar Engeland gevlucht. Dat had een stroom van verontwaardiging opgeleverd. Men begreep het niet: in België en Denemarken was de koning toch ook niet gevlucht? Maar vader en moeder Westhoek waren er vast van overtuigd dat de koningin naar Engeland was gegaan om haar belofte aan het Nederlandse volk te houden dat zij en de regering ‘hun plicht zouden doen’.

De vroedvrouw wilde alsnog reageren, maar op dat moment kwam de baker binnen, met in haar armen een bundeltje dat ze in de armen van moeder Westhoek legde. ‘Alsjeblieft, je dochter. Hoe heet ze?’

‘Reina,’ was nu het enige antwoord van moeder Westhoek. Ze duwde de omslagdoek wat opzij en keek naar het popperige gezichtje met de samengeknepen oogjes, het schattige neusje en het rode mondje, dat nu niet meer hilde,

maar wat mummelende smakgeluidjes maakte. Ze glimlachte weer. Even waren de zorgen over de oorlog en hoe het nu allemaal verder moest, naar de achtergrond verdwenen. Ze hadden een dochter! O, als het weer een jongen was gebleken, was die net zo welkom geweest, maar een dochter... daar deed je als vrouw toch andere dingen mee dan met een zoon. Ze zou haar leren naaien en breien en...

‘Mooie naam,’ lachte vrouw Hikke, ‘volgens mij betekent dat zoiets als “koningin”. Nou, die zal wel flink verwend worden, met drie broers boven haar. Afijn, ’t is maar te hopen dat de echte koningin gauw weer terug is en dat die akelige oorlog spoedig voorbij is. Zoals het nu is, is het geen fijne wereld om in geboren te worden.’

Moeder Westhoek hoorde de vroedvrouw een snuivend geluid maken.

‘Reina.’ Moeder keek met een bijna verliefde blik naar het gezichtje van haar dochter, ze kon er geen genoeg van krijgen. ‘Reina,’ zei ze weer. Ze hadden samen deze naam uitgezocht voor als het een dochter zou zijn, maar omdat ze zelf verwacht had dat het weer een jongen zou worden, was het tot nu toe niet meer dan een

naam geweest. Nu had ze er een gezichtje bij, een levend wezentje dat deze naam zou dragen. ‘Welkom, kleine Reina.’

De baker nam het bundeltje weer uit haar armen en legde het in het wiegje dat in een hoek van de kamer stond. Nadat ze de kruik tegen het rugje van de baby gelegd had en haar toegedekt had, wees ze streng naar de deur. ‘Zo, en als de vader zich nu wil verwijderen, zal ik de kraamvrouw eens lekker wassen.’

Vader Westhoek liet zich dat geen twee keer zeggen, die was blij dat hij weg mocht. ‘Ik zal de jongens vertellen dat ze een zusje hebben.’ De weeën waren ’s nachts om halftwaalf begonnen en hij had de jongens al om halfzes die morgen bij het gezin van zijn broer Teun gebracht. Teun, die vlak achter hen woonde en die net als hij bij de boterfabriek werkte, zou op het werk doorgeven dat hij vandaag niet kwam in verband met de bevalling. Teun had hem wel wat verbaasd aangekeken toen hij vertelde dat hij dit keer niet zoals bij de andere bevallingen gewoon aan het werk ging, maar hij had er niets van gezegd.

De vroedvrouw had inmiddels wat papieren voor de aangifte ingevuld en pakte nu haar spullen in. Vader Westhoek schudde haar snel de

hand, bedankte haar voor de goede zorgen en verdween toen de slaapkamer uit. Vlak daarna vertrok de vroedvrouw ook, op weg naar een volgende bevalling.

Een halfuurtje later lag moeder Westhoek friskewassen tussen de schone lakens. De baker deed het vuile wasgoed in een sloop. ‘Dat neem ik vanavond wel mee naar huis. Ik zet het van nacht in de week, morgenochtend sta ik vroeg op, dan kan ik het nog wassen en buiten hangen voor ik naar jullie toe kom. Gelukkig is het lekker weer, dus dat is zo droog.’

Ze hoorden gestommel bij de achterdeur. ‘Dat zullen de jongens zijn, die willen natuurlijk graag hun nieuwe zusje zien,’ lachte de baker.

En ja, even later ging de slaapkamerdeur op een kiertje open, en daar stak Johan zijn neusje nieuwsgierig om de deur. ‘Mogen we binnenkomen, moeder?’ Achter hem stond Martin zichtbaar te trappelen van ongeduld, en daarachter stond Wijnand.

‘Waar is vader?’

‘Die is naar opa om te vertellen dat de baby er is,’ wist Johan te vertellen. Opa Westhoek woonde in de Dorpsstraat, achter het huis van oom Teun.

De baker hield haar vinger tegen haar mond en zei: ‘Sst. Jullie mogen wel binnenkomen, maar erg zachtjes doen, hoor! Je zusje slaapt.’

De jongens kwamen op hun tenen de kamer in. ‘Waarom ligt u in bed, moeder?’ vroeg Johan verbaasd.

‘Dat komt doordat de ooievaar die jullie zusje gebracht heeft, moeder per ongeluk in haar voet gepikt heeft,’ had de baker het gebruikelijke praatje paraat dat ze had op dergelijke vragen.

Johan sloop nu op zijn tenen naar het wiegje, gevolgd door Martin. Wijnand had geen aandacht voor de nieuwe boreling, die liep meteen op moeder af en pakte haar hand.

Moeder Westhoek werd getroffen door de blik in zijn ogen. Wijnand kon dan wel niet spreken, maar in zijn ogen las ze vaak wat hij met woorden niet kon uitdrukken. Wijnand was ‘achterlijk’, zoals men dat noemde, maar moeder Westhoek wist zeker dat hij meer begreep dan men dacht.

Ze drukte zijn hand. ‘Dag jongen. Was het leuk bij ome Teun en tante Rika?’

Hij lachte alleen maar en vlijde haar hand tegen zijn gezicht.

Johan en Martin bogen zich intussen over de